

УДК 338.43:330.322

ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ

Студ. Н.О.Башченко, гр. БФ-1-16

Науковий керівник проф. В.В.Бугас

Київський національний університет технологій та дизайну

Метою та завданням є оцінка сучасної динаміки інвестиційних процесів в аграрному секторі національної економіки, ідентифікація існуючих проблем у цій сфері та розробка рекомендацій щодо покращення інвестиційного клімату.

Об'єктом дослідження є процеси іноземного інвестування.

Методи та засоби дослідження. Теоретичною та методологічною основою роботи є праці учених з проблем іноземного інвестування, законодавчі та нормативно-правові акти країни. У процесі дослідження застосовувались різноманітні методи, зокрема діалектичний та абстрактно-логічний (при узагальненні теоретичних та методичних засад інвестиційної діяльності) та аналітичний (при дослідженні проблем і перспектив залучення прямих іноземних інвестицій в аграрний сектор України) та ін. Інформаційною базою дослідження виступають офіційні дані Державної служби статистики України, Міністерства аграрної політики України, а також результати власних досліджень і розрахунків.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Залучення іноземних інвестицій, в порівнянні з традиційними джерелами фінансування, дає додаткові можливості, що полягають у використанні зарубіжного організаційного та управлінського досвіду, доступу до новітніх технологій, розвитку експортного потенціалу підприємницьких структур та економіки в цілому. Це обумовлює актуальність дослідження сучасних тенденцій і закономірностей руху іноземного капіталу в Україну, визначення стримуючих чинників та перспектив його активізації.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання результатів визначення проблем і перспектив залучення прямих іноземних інвестицій в аграрний сектор України.

Результати дослідження. Аграрний сектор має важливе значення для української економіки. Він забезпечує близько 15% ВВП та значний рівень працевлаштування в сільській місцевості. Україна має усі необхідні передумови для його розвитку – природні ресурси, сприятливий клімат, землю та багату історію успішного господарювання в сільській місцевості – та для того, щоб стати провідним світовим виробником та експортером сільськогосподарської продукції. Але економічна криза, що охопила майже всі сфери економіки, завдала значних втрат аграрному виробництву, що в першу чергу відобразилося на забезпеченості фінансовими ресурсами та матеріально-технічній базі сільськогосподарських підприємств. За умов обмеженості внутрішніх ресурсів найбільш привабливим джерелом матеріально-технічного та фінансового забезпечення сільськогосподарських підприємств є інвестиції. Проте, на сьогодні їх обсяг залишається вкрай низьким через наявність цілої низки чинників: нестабільності законодавчої бази, відсутності належного захисту інвесторів та недостатньої прибутковості інвестицій.

Одним з наслідків недостатнього рівня інвестування в сільське господарство є низькі темпи зростання аграрного виробництва порівняно зі зростанням попиту. У сучасних умовах перед аграрним сектором економіки стоять три основні завдання. По-перше, він має забезпечити достатнє виробництво продовольства для задоволення зростаючих потреб населення у харчових продуктах. По-друге, аграрний сектор

повинен забезпечити засобами існування значну частину сільського населення. По-третє, аграрна сфера має стати більш стійкою до мінливих умов навколишнього середовища та несприятливих кліматичних змін. Для вирішення цих проблем необхідним є збільшення розмірів і поліпшення якості інвестицій в галузь. Обсяг ресурсів, які наразі спрямовуються в аграрний сектор, насамперед в сільське господарство, є недостатнім для вирішення існуючих і майбутніх проблем. Це переважно стосується досліджень, розробок і технологій в сільському господарстві, розширення та управління людським капіталом, поліпшення стану природних ресурсів.

За 2016 рік експорт аграрної продукції становить 7,7 млрд доларів США або 37,7% від загального експорту України.

Серед продуктів, які принесли нам найбільшу експортну виручку, були: олія соняшникова, сафлорова або бавовняна – 24,1%(2,5 млрд дол.), пшениця – 19,1%(2,1 млрд дол.), кукурудза – 15,9%(1,7 млрд дол.), соя – 5,1%(0,55 млрд дол.), ячмінь – 4,8%(0,52 млрд дол.), макуха – 4,8%(0,52 млрд дол.).

Практика світового досвіду показує, що іноземні інвестиції надходять, насамперед, у ті країни, де створена стабільна й ефективна законодавча база щодо режиму залучення та використання іноземних інвестицій.

На сьогодні в Україні інвестиційна діяльність регулюється багатьма нормативно-правовими актами, зокрема Законами «Про інвестиційну діяльність» та «Про захист іноземних інвестицій на Україні» та інші.

Поступове відкриття української економіки, її інтеграція у світові процеси і структури вимагатимуть тривалого часу і повинні здійснюватися поетапно, в міру визрівання відповідних внутрішніх та зовнішніх передумов.

Найважливіше те, що прямі іноземні інвестиції можуть бути джерелом не лише капіталу, але також нових технологій, навиків менеджменту і системи маркетингу. Ці ресурси, в свою чергу, стимулюють конкуренцію, новації, акумуляцію капіталу і завдяки цьому створюють робочі місця та економічне зростання.

Україна займає перше місце у виробництві та експорті соняшникової олії у світі. Займає третє місце у світі з експорту зернових та меду. А також Україна є великим світовим виробником цукру, яєць, м'яса птиці і майбутнім глобальним гравцем на м'ясному та молочному ринках.

Висновки. Таким чином, активізація інвестиційної діяльності у сільськогосподарському виробництві має спрямовуватися на оновлення матеріально-технічної бази підприємств і запровадження новітніх технологій виробництва сільськогосподарської продукції на інноваційній основі, поліпшення інфраструктури аграрного виробництва. Перспективи подальших досліджень щодо проблематики інвестування аграрного сектора економіки в контексті формування продовольчої безпеки держави мають зосереджуватися на питаннях ідентифікації регіональних особливостей та факторів, що впливають на процес вкладення інвестиційних ресурсів у галузь та розробки на цій основі регіональних стратегій залучення інвестицій в аграрний сектор економіки. Ми вважаємо, що іноземне інвестування в аграрний сектор сприятиме тому, що Україна займатиме передові позиції в світі за виробництвом і експортом.

Ключові слова. Аграрний сектор, інвестиційні процеси, експорт, законодавство, матеріально – технічна база.